

**БЮДЖЕТ ЗА 2024 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА
ЗА 2025 И 2026 Г. В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ
(ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)**

НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

I. МИСИЯ

Мисията на Министерството на иновациите и растежа е да води ясна и прозрачна политика, която защитава държавния и обществен интерес и е основана на европейските принципи. МИР ще подкрепи общата цел за въвеждането на качествени стандарти за оценка и контрол на програми, инструменти и проекти, свързани със стимули за бизнеса, като облекчи процеса на достъп, кандидатстване и управление с цел елиминиране на корупцията и подобряване на икономическата средата. Министерството на иновациите и растежа работи за изграждане на конкурентноспособна икономика, която ще осигури растеж и развитие на регионите в България, насърчаване и ускоряване на иновациите и инвестициите в цялата страна и във всички сектори на икономиката.

Министерството на иновациите и растежа ще работи за ефективно, ефикасно и ориентирано към резултатите използване на фондовете за конкурентоспособност на Европейския съюз и Националния план за възстановяване и устойчивост, както и насърчаване на трансгранични проекти, включително с Европейско финансиране.

Водеща цел на Министерството на иновациите и растежа е:

"Развитие на благоприятна среда за привличане на инвестиции, създаване и приложение на иновации, подобряване на международния имидж на България и привличане на висококвалифицирани кадри в подкрепа на растежа на българската икономика и справяне със социални и глобални предизвикателства чрез трансфер на знание, нови технологии, дигитализация и увеличаване на достъпа до национално и европейско финансиране".

Тя ще бъде изпълнявана с помощта на редица мерки, кореспондиращи с европейските и националните стратегически документи, като Националната програма за развитие 2030, Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027, Националната стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия и други за повишаването на потенциала за икономически растеж.

Важни аспекти на политиките на министерството ще бъдат стимулиране на

инвестиционната активност и ускорен ръст на износа, насърчаване на инвестициите в технологични и иновативни производства, позициониране на българските компании на международните пазари, подкрепа за иновативни стартиращи компании и трансфер на технологии. Част от средствата за реализиране на тези политики ще бъдат по-ефективно координирани и прецизно фокусирани на институциите и финансовите механизми в сферата на икономиката в подкрепа на малкия и среден бизнес и увеличаване на конкурентоспособността, със специален фокус върху иновации и износ, създаването на Иновационен съвет и подобряване на между-секторна и междуинституционалната координация по отношение навлизане на иновации и технологии във всички секторни политики и стимулиране на законодателни реформи за привличане на частни инвестиции в развойна дейност, комерсиализация на високотехнологични продукти, създаване на вериги на добавена стойност и достъп на бизнеса до електронни услуги и финансиране.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

През периода 2024-2026 г. усилията на ръководители и служители ще бъдат насочени към изграждането на ефективен и устойчив капацитет на администрацията, отговарящ на завишените изисквания и очаквания на обществото и на бизнеса. Министерството на иновациите и растежа е нова структура, в която се влива частично администрация с богат опит в областта на управлението на Европейски структурни и инвестиционни фондове и в областта на инвестициите. Значителна част от усилията обаче ще бъдат вложени в привличането и обучението на човешки ресурси в новосъздадените политико-правещи дирекции, особено по отношение на иновациите и политиките, свързани с растеж, конкурентоспособност и интернационализация. Ще се укрепи експертният състав, работещ в сектор инвестиции чрез обучения и менторство, включително чрез възлагане на между-секторни задачи, свързани с участието на повече от една дирекция, както и с участието на второстепенните разпоредители като Българската агенция за инвестиции и Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия. И в двете агенции предстои значителна модернизация, свързана с насърчаване на предприемчивостта и иновации в начина на управление, работа с инвеститори и МСП, участие в разработването на нови продукти за бизнеса, подобряване на комуникацията, разпространението на информация и маркетинга. В рамките на следващия програмен период ще се вложат ресурси и време, за да се подобрят процесите свързани с цялостния процес на достъп до информация и конкурси, подобряване на организацията и самия процес на дизайн и оценка на програми и проекти. Това ще гарантира изпълнението на стратегически приоритети на Министерството на иновациите и растежа,

насочени към непрекъснат процес на подобряване на бизнес средата за развитие на иновационната предприемчивост и култура, гарантиране подобряване и облекчаване на условията за правене на бизнес, повишаване на продуктите с добавена стойност и стимулиране растежа на икономиката, чрез елиминиране на корупцията и прозрачен достъп до финансиране на малките и средните предприятия, трайно намаляване на административната тежест върху бизнеса, гарантиране насърчаването и ускоряването на инвестициите, гарантиране на възможност за достъп до външни пазари на стоки и услуги.

Министерството, съвместно с други администрации ще участва в създаването на единни стандарти на процесите в публичната администрация и въвеждане на контрол с цел елиминиране на корупцията и подобряване на бизнес средата. В тази връзка, Министерството на иновациите и растежа планира да се направи преглед на мерките за контрол в ключови звена, където има разходване на национални или европейски средства, свързани с бизнеса, като ще се събере и познанието, което е натрупано от администрацията като научени уроци и добри практики. На базата на този преглед ще се предложат законодателни или поднормативни мерки, където е необходимо, както и промяна в наръчници, правила или други документи, ако е необходимо. Ще се насърчат обучения и обмяна на опит с други администрации в държавите-членки на ЕС. Специални обучения и изграждане на капацитет ще бъдат свързани със зелените технологии и кръговата икономика, възможностите на дигитализацията и изкуствения интелект, работата с данни и др.

Очакванията са да се изгради ефективна и качествена административна организация, която ще има достатъчна гъвкавост и висококачествени служители, като необходими условия, за да се създават и изпълняват политики и мерки в подкрепа на гражданите и бизнеса и привличането на чуждестранни инвеститори с устойчив интерес за развитие на иновации, технологии и продукти с висока добавена стойност. В тази връзка, МИР ще работи за осигуряването на прозрачност на всички дружества с държавно участие посредством регулярно и законосъобразно публикуване на резултатите от дейността и финансовите резултати за постигане на прозрачност и отчетност. Ще бъдат създадени и приети индикатори за измерване на постигнатия социален резултат от работата на дружествата с държавно участие, като „Българската банка за развитие“ ЕАД, „София Тех Парк“ АД и „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД. Планираме създаването на нов тип гъвкаво търговско дружество, отговарящо на нуждите на стартиращи и иновативни компании чрез промяна в Търговския закон. Целта е подпомагане на стартъпите, които са важен, модерен и бързо развиващ се сегмент в икономиката.

През периода ще следваме политиката за привличане, развитие и задържане на високо квалифицирани, амбициозни, компетентни и лоялни служители, които да гарантират

изпълнението на заложените стратегически цели на министерството. Ще се направи възможното да се осигури кариерно развитие и израстване на всички служители с потенциал и ключови компетентности, чрез осигуряване на обучения в различни присъствени и неприсъствени форми, чрез процедурите по повишаване в ранг и длъжност, чрез признание на техния индивидуален принос и чрез адекватна и справедлива оценка на техните резултати за осигуряване на приемственост, за развитие на гъвкави условия на труд и осигуряване на справедливо възнаграждение. Подкрепата на личните права на служителите и на техните способности за развитие и израстване, ще бъде приоритет в работата на МИР.

Ще прилагаме политики, гарантиращи наложените от нас принципи на нулева търпимост към корупция, икономическа целесъобразност; прозрачност и опростяване на достъп до информация и услуги; защита на държавния и обществен интерес; стратегически подход при вземане на решения; публичност, откритост и диалог с бизнеса, синдикатите, браншовите, неправителствените организации и медиите.

Чрез управление на изпълнението ще създадем ефективно управление на изпълнението на ниво администрация, административно звено и отделен служител за постигане целите на министерството. Ще продължим въведената практика на обвързване на възнагражденията с постиженията на служителите и техния индивидуален принос за изпълнение целите на администрацията, ще подкрепим тези работни взаимоотношения, които са базирани на етичните правила и норми на поведение, присъщи за всяка уважавана институция. Ще прилагаме стратегията си за управление на риска, както и механизмите за контрол и мониторинг на дейностите.

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ

III.1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РАЗВИТИЕТО НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ИНОВАЦИИТЕ В ПОДКРЕПА НА РАСТЕЖА НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА

Политиката цели повишаване на конкурентоспособността на икономиката за постигане на стабилен и дългосрочен растеж и справяне със сътресенията, предизвикани от кризата с коронавируса в европейската и световната икономика. Министерството на иновациите и растежа ще работи за повишаване на потенциала за растеж, основаващ се на насърчаване на инвестициите във високотехнологични производства и стимулиране трансфера на знание и технологии и повишаване на добавената стойност на продуктите и услугите, основани на иновации и умения.

Същевременно министерството ще предприеме мерки с цел повишаване на иновационния капацитет и капацитета за израстване и излизане на международни пазари на малки и средни предприятия, като където е необходимо ще се планират мерки, свързани с подкрепа на бизнеса за справяне с енергийната криза и за справяне с последствията от COVID-19 и войната в Украйна.

Приоритет на икономическата политика е повишаването на привлекателността на България за инвестиции, както и за създаване на предпоставки за развитието на страната като център за интензивно знание, производства и услуги с висока добавена стойност. В тази връзка, важна част от политиката на МИР е по-добра координация на политиките, свързани с превръщането на научните резултати в продукти и услуги и трансфера на иновативни и технологични решения в подкрепа на бизнеса и индустрията, като ще създаде съвместно с Министерството на образованието и науката Съвет за иновации. Ключов приоритет ще бъде създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователската дейност, както и привличане на инвеститори, които подкрепят и развойна дейност в страната с дългосрочна визия, което ще създаде предпоставки и за привличането и задържането на таланти в България.

Тази политика е насочена към достигане на националните цели в Националната програма за развитие България 2030, Национална стратегия за насърчване на малките и средни предприятия и Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027.

Визия за развитието на политиката

„Министерството на иновациите и растежа като основен двигател за икономически растеж, иновации и повишаване на конкурентоспособността на малки и средни предприятия (МСП) и компании с потенциал за продажби извън страната.“

Визията на министерството ще бъде реализирана чрез провеждане на ефективна политика за подобряване прозрачността, достъпа и участието в програми и проекти, включително чрез подобряване на ефективността и координацията на дейността на Българската банка за развитие, Националния иновационен фонд, Фонда на фондовете, по Европейските фондове за конкурентоспособност и иновации, Националния план за възстановяване и устойчивост в частта икономика и индустриални паркове и зони, както и подобряване възможностите за участие в Рамковата програма на Европейския съюз Хоризонт Европа, нейните съвместните технологични предприятия и други.

Програмите и проектите ще са насочени към създаване на условия за стимулиране взаимодействието на индустрията и науката, към стимулиране на инвестициите в отрасли с висока добавена стойност, създаващи нови работни места, към създаване и развитие на високотехнологична индустриална база. Преструктурирането на икономиката към сектори с висок

интензитет на иновации ще доведе до нарастване на средствата, отделяни от частния сектор за технологично обновяване на производството и продуктите и привличане и задържане на таланти. В тази насока основни задачи са подкрепа на бизнеса за справяне с последствията от ковид кризата, посрещане на предизвикателствата на зеления преход и дигитализацията, както и въвеждане на иновации и технологии, нарастване на дела на заетите и повишаване тяхната професионална квалификация. Програмите в рамките на тази политика са насочени и към подпомагане развитието на малките и средните предприятия и за насърчаване на стартиращи такива. Това ще бъде постигнато чрез подобряването на законодателството, облекчаване на административните процедури и достъпа до финансиране.

Необходимо е предприемане на активни мерки за интензифициране на търговско-икономическите контакти с бързо растящи икономики. В тази област политиката на Министерството на иновациите и растежа ще е насочена към подпомагане на интернационализацията на фирмите, чрез стимулиране на експортното финансиране и гарантиране, подкрепа с информация и институционална подкрепа.

Стратегически и оперативни цели

Стратегическа цел: "Повишаване на потенциала за икономически растеж и подобряване на възможностите за интернационализация и изграждане на международна конкурентоспособност на българските компании".

Оперативни цели:

1. "Укрепване на потенциала за устойчив растеж на българската икономика чрез адресирането на възпиращи фактори в бизнес и инвестиционната среда и намаляване на административната и регулаторна тежест";

2. "Повишаване на конкурентоспособността чрез осигуряване на бързо внедряване на иновации, увеличаване на технологичния трансфер в подкрепа на зеления и дигиталния преход на предприятията и привличане на инвестиции в производства и услуги с висока добавена стойност";

Полза/ефект за обществото от провежданата политика и/или очакваните резултати от изпълняваните задачи в съответната функционална област

Очакваните ползи/ефекти от изпълнението на политиката, могат да бъдат обобщени до няколко направления – справяне с корупцията, свързана с достъп до инвестиции и стимули за развитие, подобрена бизнес среда, ефективно управление на предприятията и държавната собственост, намаляване на административната и регулаторна тежест за бизнеса; конкурентен пакет от инвестиционни стимули, създадени условия за насърчаване на инвестициите, иновациите,

високите технологии и предприемачеството; подкрепа за бизнеса, научноизследователските организации и висшите училища, стартиращите компании, иноватори, изобретатели и други участници в иновационната екосистема, чрез прозрачно финансиране от Българската банка за развитие, Фонда на фондовете и Националния иновационен фонд, Програмите „Конкурентоспособност на иновациите в предприятията“ и „Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за икономическа трансформация“. Така посочените ефекти са пряко обвързани със създаването на по-високи нива на добавена стойност, респективно растеж на БВП, в условията на нарастваща конкуренция, успешна международна конкуренция на българския бизнес на световните пазари, увеличаване на заетостта и привличането и задържането на висококвалифицирани човешки ресурси в страната.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Провежданата политика е с взаимодействие с Министерството на финансите, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на образованието и науката, Министерството на енергетиката, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на електронното управление, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието, Министерството на отбраната и други централни и териториални органи на изпълнителната власт, с организации от бизнес средите, академичната общност, социални партньори и браншовите организации представено и в съответните Програми.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
Преки чуждестранни инвестиции	% от БВП	3.3	3.2	3.0

Източник: Пролетна макроикономическа прогноза 2023 г. на МФ

Бележки по индикаторите:

Индикаторът „Преки чуждестранни инвестиции“ представлява вложенията, включващи дългосрочни отношения, отразяващи дълготрайния интерес на резидент на чуждестранна икономика (чуждестранен пряк инвеститор) в предприятие – резидент на българската икономика (инвестиционно предприятие). Пряката инвестиция включва, както първоначалната трансакция между двата субекта, така и всички последващи трансакции между тях.

Преките инвестиции са част от платежния баланс на страната и отразяват движението на капитали от и към чужбина. Те отразяват индиректно атрактивността на условията за бизнес в България и перспективите за тяхното развитие. Преките чуждестранни инвестиции са свързани с въвеждането на иновации, повишаването на производителността на труда, както и конкурентоспособността на икономиката.

IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА ЗА 2024 Г. И НА АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2025 И 2026

Г.

Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2022 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрира ни	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	596 274,5	19 463,7	576 810,8	28 853,6	11 491,8	17 361,8	567 420,9	7 971,9	559 449,0
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	596 274,5	19 463,7	576 810,8	28 853,6	11 491,8	17 361,8	567 420,9	7 971,9	559 449,0
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	13 490,4	10 662,6	2 827,8	8 312,4	5484,6	2827,8	5178,0	5 178,0	0,0
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	582 784,1	8 801,1	573 983,0	20 541,20	6 007,2	14 534	562 242,9	2 793,9	559 449,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Закон за 2023 г.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	(в хил. лв.)									
	Общо разходи	542 228,0	38 870,8	503 357,2	34 974,0	24 240,8	10 733,2	507 254,0	14 630,0	492 624,0
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	542 228,0	38 870,8	503 357,2	34 974,0	24 240,8	10 733,2	507 254,0	14 630,0	492 624,0
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	18 450,8	18 450,8	0,0	12 820,8	12 820,8	0,0	5 630,0	5 630,0	0,0
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	523 777,2	20 420,0	503 357,2	22 153,2	11 420,0	10 733,2	501 624,0	9 000,0	492 624,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
	(Закон за 2024 г.)									
	(в хил. лв.)	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	938 727,3	58 323,7	880 403,6	178 531,6	30 394,0	148 137,6	760 195,7	27 929,7	732 266,0
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	934 991,7	54 588,1	880 403,6	174 796,0	26 658,4	148 137,6	760 195,7	27 929,7	732 266,0
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	206 890,2	25 387,6	181 502,6	124 620,2	19 757,6	104 862,6	82 270,0	5 630,0	76 640,0
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	728 101,5	29 200,5	698 901,0	50 175,8	6 900,8	43 275,0	677 925,7	22 299,7	655 626,0
7400.02.00	Бюджетна програма „Администрация“	3 735,6	3 735,6	0,0	3 735,6	3 735,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
	(Прогноза за 2025 г.)									
	(в хил. лв.)	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	863 666,9	57 537,5	806 129,4	132 458,2	29 607,8	102 850,4	731 208,7	27 929,7	703 279,0
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	859 927,1	53 797,7	806 129,4	128 718,4	25 868,0	102 850,4	731 208,7	27 929,7	703 279,0
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	219 056,8	17 790,4	201 266,4	98 322,8	12 160,4	86 162,4	120 734,0	5 630,0	115 104,0
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	640 870,3	36 007,3	604 863,0	30 395,6	13 707,6	16 688,0	610 474,7	22 299,7	588 175,0
7400.02.00	Бюджетна програма „Администрация“	3 739,8	3 739,8	0,0	3 739,8	3 739,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
	(Прогноза за 2026 г.)									
	(в хил. лв.)	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	886 890,6	42 382,2	844 508,4	138 447,6	27 752,2	110 695,4	748 443,0	14 630,0	733 813,0
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	883 131,8	38 623,4	844 508,4	134 688,8	23 993,4	110 695,4	748 443,0	14 630,0	733 813,0
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	234 716,2	15 890,8	218 825,4	98 801,2	10 260,8	88 540,4	135 915,0	5 630,0	130 285,0
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	648 415,6	22 732,6	625 683,0	35 887,6	13 732,6	22 155,0	612 528,0	9 000,0	603 528,0
7400.02.00	Бюджетна програма „Администрация“	3 758,8	3 758,8	0,0	3 758,8	3 758,8	0,0	0,0	0,0	0,0

Описание на финансирането на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (хил. лв.)	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
Общо консолидирани разходи:	1 344 480,00	863 666,90	886 890,60
Общо разчетено финансиране:	1 344 480,00	863 666,90	886 890,60
<i>Бюджет на ПРБ</i>	<i>58 323,70</i>	<i>57 537,50</i>	<i>42 382,20</i>
<i>Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>	<i>1 286 156,3</i>	<i>806 129,40</i>	<i>844 508,40</i>
• <i>Централен бюджет, в т.ч.:</i>	<i>406 236,3</i>	<i>526,4</i>	<i>536,4</i>
<i>Капиталова програма</i>	<i>483,6</i>	<i>526,4</i>	<i>536,4</i>
<i>По НПВУ</i>	<i>395 752,7</i>		
<i>Област Иновации</i>	<i>10 000,0</i>		
<i>Държавни инвестиционни заеми</i>			
• <i>Сметки за средства от Европейския съюз (СЕС на НФ и на ДФЗ)</i>	<i>879 920,00</i>	<i>805 603,00</i>	<i>843 972,00</i>
• <i>Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз</i>			
• <i>Други програми и други донори по бюджета на ПРБ</i>			
• <i>Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма</i>			
• <i>Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)</i>			

V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

7400.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “Насърчаване на иновациите”

Включва дейности, в съответствие с целите, заложи в Националната програма за развитие на България 2030, Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 (ИСИС) и в Националната стратегия за насърчаване на МСП в България.

Цели на бюджетната програма

Основни цели на програмата са:

1. Създаване на условия за засилване на иновационна и международната активност на предприятията, за да нарасне броя на МСП, въвели нов продукт, услуга, технология и маркетингова или организационна иновация, или са излезли на международните пазари.

2. Повишаване икономическия растеж и конкурентоспособността на българската икономика чрез създаването на по-благоприятни условия за трансфер на знания и технологии, както и за повишаване броя на новосъздадените спин-офф и стартиращи компании;

3. Развитие на изследователска, иновативна и предприемаческа екосистема и осигуряване на тясно сътрудничество с всички заинтересовани страни на национално и международно равнище за идентифициране на предизвикателствата и възможностите за подобряване иновационното представяне на страната.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 7400.01.01 Бюджетна програма “Насърчаване на иновациите”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1.Европейска инициатива Еврика и програма Европейско партньорство за иновативни МСП				
1.1.Организиране на информационни кампании по Европейска инициатива ЕВРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП	Брой кампании	2	2	2
1.2.Сключени споразумения по Европейската инициатива ЕВРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП, финансирани със средства от НИФ;	Брой споразумения	5	5	5
2. Национален иновационен фонд:				
2.1. Организиране на информационни кампании по Националния иновационен фонд;	Брой кампании	1	1	1
2.2.Сключени договори с иновативни предприятия по конкурсни сесии на НИФ;	Брой договори	20	20	20
2.3. Провеждане на процедура за подбор на независими експерти, които да извършват оценка и мониторинг на постъпилите проектни предложения/проекти в изпълнение;	Брой процедури	1	1	1
3. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г.				

и Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации към ПВУ				
3.1. Организиране на информационни кампании по първите конкурси на Програмата;	Брой кампании	1	2	2
3.2. Отворени конкурси	Брой процедури	8	6	6
3.3. Сключени договори с бенефициенти;	Брой договори	200	300	300
3.4. Подкрепени МСП от мрежата на ЕЦИХ	Брой	50	50	50
3.5. Подкрепени предприятия с Печат за високи постижения	Брой	2	5	10
3.6. Изградени пространства от данни по приоритетните области	Брой	0	0	1
3.7. Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации	Брой предприятия	200	200	200
4. Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2022-2027 г.	Брой актуализации	1	1	1
	Брой кампании	6	6	6
5. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика:				
- Участия на международно ниво;	Брой	10	10	10
- Информационни събития за цифровата икономика;	Брой	1	1	1
- Обучения на служители на ДПА	Брой	3	3	3
6. Подкрепени проекти по Фонда за иновации на НАТО	Брой	1	2	2
7. Национална пътна карта за развитие на водородните технологии:				
- Изготвено ръководство за разработване на проекти;	Брой	1	-	-
- Изготвени оценки за възможностите на сектора;	Брой	2	-	-
- Изготвени анализи за развитието на сектора.	Брой	2	-	-
8. Организирани събития за популяризиране на политиката за иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България – НАТО, ЕКА, DIANA.	Брой	5	5	5
9. Членство на Република България в Европейската космическа агенция (ЕКА) - Сключване на договори с български бенефициенти.	Брой сключени/ действащи договори	40	40	43
10. Ваучерна схема за подпомагане на МСП чрез листване на ВЕАМ пазара на Българска фондова борса.	Брой предприятия	20	20	20

11. Изготвени и предоставени на българските компании информационни материали и анализи на външни пазари по страни и сектори	Бр. изготвени информационни материали	30	30	30
12. Организираны обучения в подкрепа на предприемачеството и външнотърговската дейност на българските малки и средни предприятия:				
12.1. Интернационализация	Бр. организирани обучения	10	10	2
12.2. Зелена икономика	Бр. организирани обучения	2	2	2
12.3. Дигитализация	Бр. организирани обучения	2	2	2
12.4. Електронна търговия и дигитален маркетинг	Бр. организирани обучения	2	2	2
13. Изложения в страната и чужбина:				
13.1. Национални участия на изложения в чужбина	Бр. участия	10	6	0
13.2. Участие на български фирми в международни изложения в чужбина	Бр. предприятия	30	10	0
13.3. Индивидуални участия на изложения в страната	Бр. участия	4	1	0
13.4. Участия на български фирми в международни изложения в страната	Бр. предприятия	10	15	0
14. Търговски мисии в чужбина	Бр. събития	7	3	0
14.1. Участие на български фирми в ТМ	Бр. предприятия	45	45	0
15. Организираны бизнес форуми и конференции в страната	Бр. събития	7	3	0
15.1. Участие на български фирми в бизнес форуми и конференции в страната	Бр. предприятия	700	400	0
16. Брой регистрирани предприятия на мачмейкинг платформа www.b2bconnect.bg	Бр. предприятия	700	800	850
17. Информационни кампании за популяризиране на дейността на Националната контактна точка към Организация за икономическо сътрудничество и развитие за спазване на насоките за отговорно бизнес поведение	Бр. информационни кампании	2	2	2
18. Годишен доклад на състоянието на сектора на МСП и потенциал за износ на българските предприятия	Брой изготвени доклади	1	1	1

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Недостатъчна заинтересованост от страна на МСП;
- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори;

- Неосигурен финансов ресурс от страна на първостепенния разпоредител;
- Честата смяна на нормативната и поднормативната уредба;
- Липса на необходимите бази данни и актуална статистическа информация за гарантиране на обективност в процеса на оценяване на въздействието;
- Недостатъчна заинтересованост, активност и сътрудничество от страна на бизнеса, научноизследователски и на браншовите организации;
- Липса на коректна информация за постигнатите резултати от бенефициентите;
- Отрицателен ефект вследствие на икономическа криза или политически промени, кризи на международни финансови и стокови пазари;
- Недостатъчен финансов ресурс за изпълнение на целите;
- Съгласно разработения и предложен на обществено обсъждане проект на Закон за научните изследвания и иновации, се предвижда Национален иновационен фонд да бъде юридическо лице със седалище град София, като второстепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на иновациите и растежа. В проектозакона е предвидено, същия да влезе в сила от 1 януари 2024 г.;
- Нестабилна политическа обстановка – липса на действащ парламент.

Информация за наличността и качеството на данните

Изпълнението и отчитането се базира на информация от бенефициентите и второстепенните разпоредители с бюджетни средства, там където е приложимо.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Планираните дейности са насочени към стимулиране на иновационната активност на предприятията и създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователската дейност от и по поръчка на предприятията, насърчаване сътрудничеството между предприятията и научноизследователските организации, ускоряване навлизането на нови продукти и услуги на пазара и създаването на стартиращи предприятия.

Програмата обхваща и дейности за насърчаване на предприемачеството, особено сред младите хора, обучение в предприемачество, подкрепа за създаване на нови фирми, модернизация

на технологиите и управлението в предприятията, интернационализация на МСП, дейности по ИСИС и др.

1. Европейска инициатива ЕВРИКА.

ЕВРИКА е организационно-управленска рамка, система от механизми, която предлага услуги за намиране на партньор, разпространение на информация и друго обслужване на промишлените предприятия, научните изследователски организации и университети за сътрудничество в областта на приложно технологичните изследвания. Получаването на статут „Проект на ЕВРИКА” е запазена марка за качество в Европа, гаранция за изследванията и сигурност за пазарна успеваемост.

Едно от големите достойнства на инициативата е, че запазената марка привлича рисков капитал за експериментиране на нови технологии в реална производствена и пазарна обстановка.

Съгласно РМС 658/23.07.2009г. и Решение № 979/16.12.2015г. всички разходи свързани с дейността на инициативата Еврика и съвместна програма Евростарс са за сметка бюджета на МИР, чрез Националния иновационен фонд.

С писмо № Т-54-00-1661/28.11.2013г. до постоянния представител на Република България към Европейския съюз се потвърждава ангажимента на страната по програма Евростарс – 2 /приемник на програма Евростарс/, който възлиза на планирани национални ресурси в размер на 500 000 евро на година за периода 2014-2020 г. Средствата се планират в бюджета на Националния иновационен фонд.

Съгласно РМС №76/27.01.2023 г. Министерски съвет реши:

Одобрява договора между Република България и Асоциация Еврика (АИСБЛ) за консорциум (европейско партньорство за иновативни МСП);

Предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 4, 5 и 7 от Конституцията на Република България да ратифицира със Закон споразумението за консорциум.

Съгласно РМС №77/27.01.2023 г. Министерски съвет одобрява Договора за предоставяне на безвъзмездни средства, Проект 101055476 – InnovativeSMEs, между Република България и Европейската изпълнителна агенция за иновации и МСП (EISMEA) и предложи на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 4, 5 и 7 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон договора за предоставяне на БФП.

Закон за ратифициране на Договора за предоставяне на безвъзмездни средства, Проект 101055476 – Innovative SMEs (Иновативни МСП) между Република България и Европейската изпълнителна агенция за иновации и МСП (EISMEA), обн. ДВ, бр.65/2023г.;

Закон за ратифициране на Договор между Република България и Асоциация Еврика АИСБЛ за Консорциум „Европейско партньорство за иновативни малки и средни предприятия, обн. ДВ, бр.65/2023 г.;

В изпълнение на функциите на дирекция ИИР по управление и координиране на участието на Република България в инициативата „Еврика“ и в съвместната програма „Европейско партньорство за иновативни МСП“ (като представители на Групата на високо ниво) е необходимо да се предвидят средства за участие в съвместни мероприятия на мрежата (годишни срещи, общи събрания, обучения, работни срещи за обмяна на опит и др.), както следва:

за 2024 г. – 20 000 лв.

за 2025 г. – 20 000 лв.

за 2026 г. – 20 000 лв.

*** Посоченият брой сключени споразумения за 2024 г., 2025 г. и съответно 2026 г. е съобразно прогнозирания бюджет по НИФ за съответната година.**

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участие в работни срещи на инициативата;
- Публикуване на актуална информация на официалните интернет-страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия, вкл. предложения за бизнес-партньорства;
- Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и програмата Европейско партньорство за иновативни МСП.

1.1. Програмата Европейско партньорство за иновативни МСП/ Евростарс – 3.

Европейското партньорство за иновативни МСП е продължение на успешната и утвърдила се програма „Евростарс-1“ и „Евростарс-2“ и се основава на принципа на добавената стойност на ЕС, прозрачност, откритост, въздействие, ефект на ливъридж, дългосрочен финансов ангажимент от всички страни, гъвкавост, съгласуваност и допълване с инициативи на регионално, национално и международно ниво, разширяване на партньорствата с трети държави. Един от инструментите на Европейското партньорство за иновативни МСП е Евростарс.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс допринася за осъществяване на целите на държавната политика в областта на иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България, осъществяването на която е възложено на министъра

на иновациите и растежа. Ще бъде насърчено участието на заинтересовани лица от страната в съвместни иновационни проекти с участници от държави членки (поне двама участници от две държави членки, с водещ партньор малко или средно предприятие) и с трети държави и ще бъде осигурена възможност за подкрепа с други инициативи и инструменти, осъществявани от или със участието на Еврика.

Програмата ще се осъществява от Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия като национален проектен координатор и финансиращ орган, администратор на държавна помощ за българските участници в международните научноизследователски и развойни проекти по програмата. Средствата за финансиране ще бъдат предоставени от Националния иновационен фонд (НИФ), част от бюджета на Министерството на иновациите и растежа. Предоставянето на държавната помощ ще бъде по Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд - ПУСНИФ и схема за държавна помощ.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс е представено на Европейската комисия като предложение за действие за съфинансиране по работната програма на Европейската екосистема за иновации, част от рамковата програма „Хоризонт Европа“.

Средства за проекти Евростарс до момента са осигурявани от бюджета на Националния иновационен фонд, част от бюджета на Министерството на иновациите и растежа.

Понастоящем средствата за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс са предвидени по бюджета на Министерството на иновациите и растежа. За периода на изпълнение на програмата – до 2027 г., средства ще бъдат осигурявани в рамките на бюджета на Министерството на иновациите и растежа съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Разходите за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс и за националното финансиране на проектите, участващи в Европейското партньорство за иновативни МСП/ Евростарс, са за сметка на бюджета на Министерството на иновациите и растежа за съответната година, съгласно Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд. Предвиждат се по две конкурсни сесии годишно. Настоящ ангажимент на България е да осигурява 500 хил. евро всяка година с оглед финансирането на българските участници в одобрени проекти. Максималната стойност на безвъзмездната финансова помощ за един български участник в проект по програма Европейското партньорство за иновативни МСП/ Евростарс, е в размер до 100 хил. евро или левовата им равностойност.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Сключване на споразумения за финансиране на българските участници в одобрени проекти в рамките на програмата;
- Извършване на мониторинг, верификация на дейности и разходи и извършване на плащания на одобрената субсидия;
- Участие в експертни работни срещи по програмата;
- Обучение на националния проектен координатор и други експерти за управление на проекти;
- Провеждане на информационна кампания за популяризиране на условията за кандидатстване по програмата;
- Публикуване на актуална информация на официалните интернет страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия;
- Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и Европейско партньорство за иновативни МСП: 3 – 4 участия годишно.

2. Схема „Подпомагане на научноизследователската и развойна дейност на предприятията и организациите за научни изследвания и разпространение на знания“ в рамките на Национален иновационен фонд (НИФ).

Основната цел на НИФ е да насърчи реализацията на научно-изследователски и развойни проекти, като субсидира част от приемливите им разходи за индустриални научни изследвания и експериментално развитие. Фондът финансира предприятия, които реализират нови или значително усъвършенствани продукти, процеси или услуги, насочени към повишаване на иновативния потенциал и технологичното им равнище.

Проектите, които се финансират са научноизследователски развойни проекти като:

- максималната стойност на безвъзмездната финансова помощ /БФП/ е в размер на 500 000 лв. със срок на реализация до 18 месеца;
- разходите за индустриални научни изследвания се субсидират до 50%, а тези за експериментално развитие до 25%.

*** Посоченият брой сключени договори за 2024 г., 2025 г., съответно 2026 г. е на база прогнозирания бюджет по НИФ за съответната година.**

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Правила за управление на средствата по НИФ, съобразно изискванията на Иновационна

стратегия за интелигентна специализация и новите Регламенти на ЕС и тяхната актуализация;

➤ Информационни кампании за популяризиране на Фонда, както и новите Правила за управление на средствата от НИФ;

➤ Допълване на съществуващ Списък с независими експерти и подбор на нови кадри, специалисти в конкретните тематични области, съответно приоритетни направления;

➤ Оценителна дейност, извършвана от видни представители на науката и бизнеса;

➤ Мониторинг на сключените договори;

➤ Обучение на бенефициентите по приложимите правила и процедури;

➤ Необходимо финансиране за финансиране на успешно класирани проекти по НИФ.

3. Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г.

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) официално е одобрена от ЕК на 05.12.2022 г.

ПНИИДИТ отговаря на стратегическите потребности и приоритети на България за прилагане на обща политика за развитието на научните изследвания и иновациите и за цифровизация на публичния сектор с оглед създаване на условия за управление, базирано на данни в полза на ускореното икономическо развитие на страната. Амбицията е за повишаване на измерителите за иновационното ни представяне и преминаване от „проходящ“ (emerging) към "умерен" иноватор до 2030 г. и за навлизането на дигиталните технологии в икономиката и обществото, достигайки средното ниво за ЕС към края на програмния период. Програмата е един от инструментите за постигане на тези цели заедно с интервенциите, заложи в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и националните инструменти - Национален иновационен фонд, Фонд „Научни изследвания“, Националните научни програми. Програмата има за цел:

- увеличаване на броя на иновативните предприятия (въвеждане и разработване на иновации) във високотехнологичните сектори и секторите с по-интензивно ползване на знания в съответствие със стратегията за интелигентна специализация. Идентифицираните нужди ще се адресират чрез подкрепата за технологични и интензивни на знания спиноф компании и създаването и развитието на индустриални стартъп системи, насочени към разгръщане високи нива на научни изследвания и иновации. Подкрепата е допълваща на действията за иновативни предприятия, заложи в Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027 г. (ПКИП).

- повишаване на конкурентоспособността и ефикасността на системата за научни изследвания, като се постави акцент върху постиганите резултати и се създадат стимули за привличане на квалифицирани научни изследователи (напр. подобряване на условията на труд, международно сътрудничество и мобилност, сътрудничество с бизнеса). Идентифицираните нужди се адресират чрез подкрепа за пълноценно оползотворяване на капацитета на новоизградените ЦВП и ЦК и други ключови научноизследователски звена в полза на интелигентното икономическото развитие на страната и в допълнение - развитие на капацитета на ключови звена в регионалните научноизследователски и иновационни екосистеми в съответствие с потенциала и бизнес нуждите на отделните райони.

- развиване на уменията в университетите и научноизследователските институции с цел увеличаване на търговската жизнеспособност и пазарното значение на научноизследователските им проекти и на способността за участие в научноизследователски консорциуми. Идентифицираните нужди се адресират чрез целенасочени действия за насърчаване на пазарната ориентация и бизнес уменията в публичните висши училища и научни организации, провеждащи научни изследвания, както и развитие на капацитета за прилагане на правилата за защита на интелектуалната собственост.

- подпомагане на сътрудничеството между научните изследвания и предприятията, трансфера на технологии и търговската реализация на резултатите от научните изследвания.

Програмата е съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България, като планираният принос от ЕС е в размер 885 510 000 евро.

Мерки (процедури за предоставяне на БФП), подкрепени от ПНИИДИТ през 2023 г.

✓ Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения (ЦВП) и Центрове за компетентност (ЦК), в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ. Подкрепа е предвидена за 6 ЦВП, 10 ЦК, Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП) и 2 инфраструктури;

✓ Допълващо финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ);

✓ Финансиране на проекти успешно преминали процедура по селекция на ЕК и получили „Печат за високи постижения“;

✓ Допълващо финансиране за подкрепа участието на България в европейско партньорство

„Чист водород“ за изграждане на водородна долина;

✓ Изграждане на стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните (d1);

✓ Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните в областта на данните (d2/d7);

✓ Стратегически комуникации и популяризиране на потенциала на данните за добро управление (d7);

✓ Създаване на условия за изграждане на капацитет на национална система за киберсигурност – етап I (CS 1);

✓ Осигуряване на техническа помощ за успешното изпълнение на ПНИИДИТ.

Мерки (процедури за предоставяне на БФП), подкрепени от ПНИИДИТ в периода 2024-2026г.

✓ Малки иновативни грантове (ваучерна схема) за малки и средни предприятия (МСП);

✓ Изграждане на пространства на данни по стратегически сектори и области от обществен интерес (d3);

✓ Пилотно укрепване на капацитета на два Национални компетентни органа и два секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност към тях (CS 3);

✓ Изграждане на киберсигурна среда за уязвими обществени и бизнес организации – етап I (CS 4);

✓ Изграждане на елементи от система за киберзащита на споделените информационни ресурси – Етап I (CS 5);

✓ Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация: Стратегически проекти, насочени към МСП за повишаване на тяхната конкурентоспособност чрез превръщането на „зелените“ предизвикателства във възможности. Целта е да се създадат условия за устойчиви решения чрез предоставяне на зелени и/или цифрови услуги, създаване на пазарно предимство чрез въвеждането/разработването на „зелени и цифрови“ решения и екоиновации.

4. Иновационната стратегия за интелигентна специализация ИСИС 2021- 2027 г. и заложените в нея принципи са основната платформа, върху която се осъществява взаимодействието на заинтересованите страни за определяне на областите на специализиране на националната икономика и развитие на научната и иновационна екосистема. Стъпвайки на

досегашния опит в прилагането на стратегията, усилията ще бъдат съсредоточени върху пълноценно използване на потенциала на българските региони и развитие на регионалните иновационни системи, намалявайки по този начин различията в цялостното национално представяне. Като визия новата стратегия цели превръщане на България в иновативна, интелигентна, зелена, цифрова и свързана страна, чрез нова обща политика за взаимодействие между научните изследвания, иновациите и технологиите, както и повишаване на международното и междусекторното сътрудничество и интензивно използване на данни за ускорена специализация в продукти и услуги с висока технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия за устойчива конкурентоспособност, технологична трансформация на икономиката, повишаване на ресурсната ефективност и цифровизацията. Стратегията за периода 2021 - 2027 г. поставя нуждата от адресиране на регионалните дисбаланси в иновативното представяне на страната в основата на своята визия за технологична трансформация на икономиката, повишаване на нейната ресурсната ефективност и цифровизацията чрез ускорена специализация в продукти и услуги с висока технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия. Всяка административна област на NUTS III определи своя иновационен капацитет в две приоритетни тематични области за интелигентна специализация.

За 2023 г. се предвижда да бъдат проведени 6 бр. информационни дни/консултации със заинтересованите страни относно наблюдението на изпълнението на ИСИС – 30 000 лв.

5. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика.

Комуникация с ОИСР в рамките на предприсъединителния процес към ОИСР и участието на България в Комитета на ОИСР по политика в областта на цифровата икономика. Подготовка на свързаните с този процес документи.

Координация на дейностите на национално ниво, свързани с изготвяне на самооценки на правните инструменти и осъществяване на техническите прегледи в рамките на Комитета по политика в областта на цифровата икономика. В рамките на комитета има 25 правни инструмента, за три от които водещо ведомство е МИР.

Заложените разходи, свързани с дейностите, които следва да бъдат извършени от дирекция „Политики и анализи“ във връзка с процеса по присъединяване на България към ОИСР и поспециално – свързани с дейността на Комитета по политика в областта на цифровата икономика, както следва:

2024 г.:

- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 20 000 лв.;
- Участие в експертни срещи и консултации с други държави – 20 000 лв.;
- Провеждане на публично събитие, насочено към бизнеса, свързано с цифровата икономика – 5000 лв.;
- Укрепване на капацитета на служителите от дирекция „Политики и анализи“ в областта на стратегическото прогнозиране в сферата на цифровата икономика – 20 000 лв.

2025 г.:

- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 20 000 лв.;
- Участие в експертни срещи и консултации с други държави – 20 000 лв.;
- Провеждане на публично събитие, насочено към бизнеса, свързано с цифровата икономика – 5000 лв.;
- Укрепване на капацитета на служителите от дирекция „Политики и анализи“ в областта на стратегическото прогнозиране в сферата на цифровата икономика – 20 000 лв.

6. Отбрана.

На 14.06.2021 г. страните-членки на НАТО взимат решение за създаване на Фонд на НАТО за иновации и на Ускорител в областта на иновациите в отбраната в северния Атлантик DIANA. България подкрепи участието на Института „Големи данни в полза на интелигентното общество“ GATE към СУ „Св. Климент Охридски“ и Института по отбрана „проф. Цветан Лазаров“ като тестови центрове по програмата DIANA.

На 8 юни 2022 г. Министерски съвет одобри на участието страната ни във Фонда за иновации на НАТО, който ще има срок на действие 15 години и бюджет от 1 млрд. евро. Фондът ще подкрепи стартъпи и други високотехнологични фирми, съобразени със стратегическите цели

на НАТО. Базираният в Люксембург фонд, ще помогне на НАТО да запази технологичното си предимство, като позволи инвестиции в иновации и технологии с двойна употреба с потенциално приложение в отбраната и сигурността. Това също така ще улесни по-тясното и доверено сътрудничество с високотехнологични иноватори, които иначе може да не са в състояние да разработят успешно иновативните решения, най-необходими за защитата на Алианса.

С протокол № 24 от заседанието на Министерски съвет от 08.06.2022 г. е взето решение за присъединяването на Р България към Фонда на НАТО за иновации.

Във връзка с изпълнение на задълженията на България, е необходимо за 2024 г. да бъдат заложили в бюджета средства в размер на 5 466 545 лева за плащане на членски внос на България за Фонда за иновации на НАТО и Ускорител в областта на иновациите в отбраната в северния Атлантук DIANA – 84 088 евро/164 461,83 лева.

Общо разпределението на средствата за следващите три години за Фонда на НАТО за иновации и Ускорител в областта на иновациите в отбраната в северния Атлантук DIANA е, както следва:

- **За 2024 г.** – 5 631 006,83 лв.
- **За 2025 г.** – 5 631 006,83 лв.
- **За 2026 г.** – 5 631 006,83 лв.

В допълнение, предвижда се през 2024 г. да се проведат 3 бр. информационни дни за двете инициативи – всяко на индикативна стойност 5000 лв. – 15 000 лв.

7. Национална пътна карта за развитие на водородните технологии

Във връзка с изпълнението на Реформа С4.Р7 Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), Министерството на иновациите и растежа предприе действия за изготвянето на проект на Национална пътна карта за развитие на водородните технологии, разработен в рамките на работна група създадена със заповед (№ РД-14-78/30.05.2022 г.) от министъра на иновациите и растежа. Пътната карта е приета на заседание на МС на 26 април 2023 г.

В рамките на Пътната карта са посочени измененията в законодателната разпоредба, които следва да бъдат изготвени от страна на компетентните институции. Измененията ще премахнат

ключовите пречки, идентифицирани в пътната карта за развитието на технологията за зелен водород, и ще прилагат мерки, необходими за развитието на цялата верига на стойност на зеления водород.

Национална пътна карта за развитие на водородните технологии определя пътя за изграждане на водородна индустрия. Целта на Пътната карта е да се създаде база за съгласувана рамка за ефективно, плавно и последователно въвеждане на технологии за производство, транспортиране и използване на водород в индустрията, енергетиката, транспорта и бита, за създаване на благоприятни условия за иновации и инвестиции. Ще бъдат определени секторите и етапите за осигуряване на максимален ефект върху ангажиментите за климатично неутрална икономика, за създаване на нови вериги на стойността по отношение на водорода, за засилване на партньорството на национално, регионално и европейско ниво.

Предвидените средства за изпълнение на заложените мерки са, както следва:

2024 г.:

- Оценка на потенциала на България като страна износител на водород – 20 000 лв. (двадесет хиляди лева);
- Разработване на ръководство за изграждане на проекти за водород – 10 000 лв. (десет хиляди лева);
- Анализ на перспективите, ползите и разходите и изготвяне на план за бъдещето на газопреносната и разпределителна система на България – 30 000 лв. (тридесет хиляди лева);
- Анализ на възможностите за междусезонно съхранение на водород – 20 000 лв. (двадесет хиляди лева);
- Оценка на възможностите за приоритетни зони за производство на горива от небиологичен произход – 20 000 лв. (двадесет хиляди лева);
- Кампания за информираност на обществото по отношение на водородните технологии – 3000 лв. (три хиляди лева);
- Обучение по безопасност на водородните технологии – 10 000 лв. (десет хиляди лева).

2025 г.:

- Изграждане на административен и технически потенциал в публичната администрация – 5000 лв. (петдесет хиляди лева);

8. Партньорство за научни изследвания и иновации в Средиземноморския регион

(PRIMA).

Партньорството за научни изследвания и иновации в региона на Средиземноморието (PRIMA) е инициатива със срок 10 години и е съ-финансирана от програма „Хоризонт 2020“ и към настоящия момент – „Хоризонт Европа“. В момента участват 19 държави, като проектите са насочени в три основни групи – опазване на водните ресурси, земеделски системи и производствената верига в земеделието.

Партньорството за научни изследвания и иновации в Средиземноморието (PRIMA) ще разработи необходимите решения за по-устойчиво управление на водите и хранително-вкусовата промишленост в Средиземноморския басейн. Това е инициатива, частично финансирана от програмата на ЕС за научни изследвания и иновации "Хоризонт 2020". Основната му цел е да разработи нови подходи за научни изследвания и иновации за подобряване на наличността на вода и устойчивото селскостопанско производство в регион, който е силно засегнат от изменението на климата, урбанизацията и нарастването на населението.

Включването на България в PRIMA ще разшири възможностите на българските изследователи и иноватори да се включат в международно сътрудничество в развитието на проекти в областта на опазване на водните ресурси, земеделски системи и производствена верига в земеделието.

За 2024 г. се залага в бюджета на МИР стойност за включване на България в инициативата – 500 000 лв.

9. Изпълнение на Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция (ЕКА).

През 2015 г. в Министерство на икономиката е подписано Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция, въз основа на което България придобива статута на европейска кооперираща държава. Съгласно споразумението България ще участва в програми и дейности на ЕКА, по Плана за европейските коопериращи държави (PECS).

В съответствие с правила на ЕКА, в рамките на петгодишен период, България заплаща дължимата годишна вноска, в три последователни плащания, в съотношение: 40% до 31 януари; 40% до 30 юни; 20% до 31 октомври.

Споразумението определя финансовия ангажимент на България да заплаща минимум 1 милион евро на година, като този минимален праг за участие в ПЕКД се определя спрямо икономическите условия към 2001 година. Агенцията начислява разходите и актуализира годишните плащания, като взема предвид промените в икономическите условия и следва правилата и процедурите, които са в сила в Агенцията.

В срока на изпълнение ще бъде направен и междинен преглед на успеваемостта, въз основа на който България ще има възможност да премине към Асоциирано членство преди изтичане на петгодишния срок на програмата, в случай че участието на фирмите и реализирането на проектите са достигнали необходимото ниво на развитие. Изпълнението на ПЕКД и финансовият ангажимент би следвало да съответстват на завишените амбиции за развитие на България за преминаване към Асоциирано членство. Участието на българските фирми може да се подкрепи чрез увеличаване на вноската в ЕКА за предоставяне на възможности за реализация на проекти с високо технологично ниво и по-голяма добавена стойност, като България увеличи финансовия си ангажимент до 10 000 000 евро за три-годишен период.

Във връзка с това следва да се заложат средства за 2024 г., 2025 г. и 2026 г., с оглед подобряване на резултатите от сътрудничеството и повишаване на капацитета на българските участници за изпълнение на проекти по конкурсните процедури на ЕКА.

Дейности за периода:

➤ Информационни дни за българските предприятия относно провеждането на тръжните процедури на ЕКА за България – 1 бр. – 5000 лв.;

➤ Членски внос за сътрудничество с ЕКА, както следва:

- За 2024 г. – 2 500 000 евро;
- За 2025 г. – 3 000 000 евро;
- За 2026 г. – 3 500 000 евро.

10. Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите.

В контекста на изпълнението на политиката за развитие на иновациите Министерството на иновациите и растежа в партньорство с Министерството на образованието и науката подготвят нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите, който ще надгради съществуващата законодателна рамка с аспекти на публично-правните отношения между участниците в научноизследователската и иновационната екосистема в страната, така че да се създадат условия за реализиране на пълния им потенциал и да се увеличи икономическият и социалният ефект от

инвестициите в научни изследвания и иновации.

Законът ще определи органите и реда за формиране на националната политика за насърчаване на научните изследвания и иновациите, ще регламентира ролята на всяка от институциите, участващи в процеса на създаване, изпълнение, наблюдение и оценка на политиката, ще посочи начините за финансиране на политиката.

По силата на Закона ще се създаде Национален иновационен фонд като инструмент за финансиране. Приходите на Фонда се формират от средства от държавния бюджет, като може да се привличат и частни средства. Предвижда се Национален иновационен фонд да бъде създаден като второстепенен разпоредител с бюджет към МИР. Целта на НИФ е да се превърне в ключово звено за реализиране на иновационните политики в България. Посредством неговата регламентация, ще може да се отговори адекватно на съвременните предизвикателства и нуждите на българската икономика, както и на отделните участници в иновационната екосистема.

Към настоящия момент НИФ насърчава разработването на иновации по научноизследователски и развойни проекти, като финансира иновации, които не са достигнали все още до пазара. Обособен е като звено в Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия (ИАНМСП), която е второстепенен разпоредител към Министерството на иновациите и растежа. НИФ разпределя публичен ресурс чрез една покана на годишна база.

Стратегическата цел на Националния иновационен фонд е да повиши конкурентоспособността на българската икономика чрез насърчаване на пазарно ориентирани приложни изследвания и да създаде среда за частни инвестиции в иновации. Макар да съществува от 2004 г., през последното десетилетие се наблюдава липса на гъвкавост и адекватност на функциите и възможностите на Фонда да реагира на променящата се икономическа среда. Това основно се дължи на факта, че към момента липсва достатъчно устойчива законова рамка за съществуването на Фонда.

За пълното оползотворяване на потенциала на иновациите, в които участват изследователи, предприемачи, стартъп компании, промишлени предприятия и обществото като цяло, е необходимо НИФ да се превърне в едно от ключовите звена за реализиране на иновационните политики в България.

С оптимизирането на работата на Фонда, той ще отговори адекватно на съвременните предизвикателства и нуждите на българската икономика, както и на отделните участници в иновационната екосистема. С въвеждането на нови инструменти, съвместни програми бизнес - академия, акселераторски програми и съвместни участия в Европейското научно пространство

(ЕНП) ще се посрещнат потребностите от модернизирани политики в областта на научните изследвания и иновациите.

Ще се създаде и уреди ясна и устойчива рамка за съществуването на НИФ, чиято стратегическа цел е повишаването на конкурентоспособността на българската икономика, както и сближаване на отделните участници в иновационната екосистема чрез насърчаване на пазарно ориентирани приложни изследвания и иновации и създаване на среда за по-високи публични и съответно частни инвестиции.

Предвижда се за 2024 г. бюджетът на НИФ да бъде в размер на 10 000 000 лв.

За 2024-2025 година се предвижда постепенно увеличение на бюджета на НИФ, съответно: 2025 г. – 15 000 000 лв.; 2026 г. – 20 000 000 лв.

11. Експертна работна група в областта на микроелектрониката.

Ключова дейност за България бе създаването през 2022 г. на работна група в областта на микроелектрониката към МИР, която да включва представители на администрацията, неправителствения сектор и висши училища. Работната група ще подпомага дейността на МИР от гледна точка на превръщането на микроелектрониката в стратегически актив за основни промишлени вериги за създаване на стойност в страната.

В рамките на работната група ще могат да се обменят опит и know-how, както и ще изпълнява консултативна роля за подготовката и изпълнението на публични политики в областта на микроелектрониката, ще предоставя и съдействие на МИР при прилагането на предстоящия да бъде приет през 2023 г. Европейски законодателен акт за интегралните схеми. Групата ще изпълнява и функции за улесняване на бързия и ефективен обмен на информация относно състоянието на екосистемата, повишаване на осведомеността и консултация относно оптимизиране на процесите на бъдещето. С помощта на заинтересованите страни МИР ще може успешно да картографира потенциалните краткосрочни и дългосрочни възможности пред България за укрепване на екосистемата за полупроводници и успешно развитие на индустрията в страната.

На 16 ноември 2022 г. бе проведено първото заседание на работната група, на който бе приет за внасяне за одобрение от страна на Министъра на иновациите и растежа план за действие за пълноценно, успешно и приобщаващо участие на нашата страна и всички заинтересовани страни, като академичния сектор, индустрията, малките и средните предприятия, включително

стартиращите предприятия, в новата инициатива на Европейския съюз за полупроводници.

За 2024 г. е предвиден да се сключи договор за услуги за изготвяне на анализ на информация на състоянието на екосистемата, която да послужи за изготвяне на годишен доклад за състоянието на сектора на микроелектрониката в България за 2024 г. – 5000 лв. (пет хиляди лева).

12. Национален план за възстановяване и устойчивост. Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации. Операция 1: Изпълнение на проектни предложения на иновативни малки и средни предприятия (МСП), получили знака за качество „Печат за високи постижения“ по конкурсите на Европейския съвет по иновации.

Този механизъм, допустим по Регламент (ЕС) № 2021/695 на Рамкова програма „Хоризонт Европа“ (2021-2027) и Рамкова програма „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.), и прилаган в множество европейски държави, цели осигуряване на национално финансиране за изпълнение на иновационни проектни предложения, получили знака за качество „Печат за високи постижения“ от Европейската комисия по конкурсите на Европейския съвет по иновациите до 2024 г. След този срок подкрепата на МСП, отличени с Печат за високи постижения ще продължи по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“.

По механизма ще бъдат финансирани проекти на български иновативни МСП, които са получили знака за качество „Печат за високи постижения“ по Рамкова програма „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.) и РП „Хоризонт Европа“ (2021 – 2027 г.) до 2024 г. включително. Това ще допринесе за развитието на българската иновационна екосистема, разрастването на иновативни предприятия, укрепването на техния иновативен капацитет и развитието и последващото внедряване на техни иновативни продукти и услуги на пазара.

Съгласно работната програма на РП „Хоризонт Европа“ допустими са разходите по следните дейности: иновационни дейности, вкл. демонстрация на технологията в съответната среда, прототипиране и демонстрация на системно ниво, научноизследователска и развойна дейност, управление на интелектуалната собственост и др.

В изпълнение на мярката на 07.04.2023 г. е обявена процедура за директно предоставяне на средства за изпълнение на инвестиции от конкретни крайни получатели BG-RRP-2.006 „Подкрепа за иновативни МСП, отличени с Печат за високи постижения“. В рамките на първия краен срок по процедурата предмет на оценка са били 14 проектни предложения, от които са одобрени за финансиране 12. Вторият краен срок за кандидатстване е до 23.02.2024 г., вкл.

13. Информационни и промоционални кампании в Република България и в чужбина.

13.1. Провеждане на мероприятия, целящи популяризирането на икономическия потенциал на българските фирми производители на конкурентоспособни стоки и услуги с експортен потенциал в страната.

13.2. Изготвяне на информационни материали, организиране на семинари, медийни кампании за информиране на бизнеса за получаване на подкрепа със средства от ЕС.

14. Насърчаване на зелените технологии и кръговата икономика, чрез достъпно финансиране и зелен финансов коридор при облекчен режим и преференциални условия за иновативните компании и прилагане на мерки като:

14.1. Програми за обучения на предприятията и обмен на опит с фокус зелени технологии, кръгова икономика и дигитализация;

14.2. Изготвяне и популяризиране на дигитална платформа, която дава възможност за организация на „база от данни с ресурси“ за възможна повторна употреба и влагане в други производства (материали, отпадъци, енергия, услуги, публикувани от МСП и големи предприятия).

15. Насърчаване на интернационализацията чрез прилагане на промоционални мерки и подпомагане установяването на контакти на бизнес – ниво в страната и чужбина.

15.1. Съдействие за участие на българските предприятия, и по-специално малки и средни предприятия (МСП), в международни търговски панаири и изложения, бизнес мисии, делегации и форуми, презентации на български експортно ориентирани сектори, конференции и други мероприятия, както и осъществяване на контакти и търсене на бизнес партньори.

15.2. Подготовка и провеждане на информационни кампании, посветени на интернационализацията на МСП

15.3. Подкрепа за мероприятия с акцент върху МСП, притежаващи експортен потенциал, организирани от браншови организации, асоциации на МСП и стартиращи предприятия, бизнес клъстери, неправителствени организации и др.

15.4. Разработване на инструмент за самооценка на експортния потенциал и на автоматизирана система за изчисляване на експортния потенциал на ниво предприятие въз основа

на индивидуално проучване на предприятията, данни на НСИ и експертизата на работодателските организации в използването на подобни платформи.

15.5. Продължаващо развитие и поддръжка на Експортен хъб България. Реализиране на мерки в подкрепа на интернационализацията на българските предприятия, притежаващи експортен потенциал, чрез предоставяне на информация и обучения за: възможности за подкрепа, публични и други институции; актуална пазарна информация за маркетингови проучвания на външни пазари; международни и регионални търговски панаири и изложения; прилагане на комбинирани мерки за подкрепа като част от насърчаването на интернационализацията, които позволяват едновременна подкрепа на съответните МСП за технологично развитие, дигитализация, разработване на нови продукти и формиране на експортни умения.

16. Ваучерни схеми за МСП.

Ваучерните схема за предоставяне на услуги за ноу-хау, технологичен трансфер в областта на информационните и комуникационните технологии, зелените технологии и други, са насочени към повишаване капацитета на българските малки и средни предприятия (МСП) за конкурентен и устойчив на динамично развиващите се пазари бизнес чрез предоставяне на услуги, свързани с подготовката на предприятия за трансформация към Индустрия 4.0, посрещане предизвикателствата на кръговата икономика и други. Успешното реализиране на ваучерни схеми ще допринесе за развитието на българските малки и средни предприятия (МСП) и стимулиране на основните им дейности чрез трансформиране на бизнеса на основата на улесняване достъпа на МСП до ноу-хау и технологии, включително цифрови чрез предоставяне на стимули за свързване с научноизследователски организации и капацитет и др.

Ще продължи ваучерната схема МСП ВЕАМ, организирана от Българска фондова борса (БФБ), която дава възможност за финансиране на дейността на малките и средни компании в България. Основната цел на пазар ВЕАМ е да осигури на малкия и среден бизнес възможност за набиране на капитал при по-облекчени условия в сравнение с регулирания пазар, като в същото време им предостави сходни предимства на тези на публичните компании. Платформата се явява и междинно звено по пътя на една компания към същинското листване на Основния пазар на БФБ.

17. Маркетингова програма – популяризиране на бранд България като иновативна дестинация и предприемаческа екосистема.

Необходим бюджет – 10 млн. лв. за 2024 г.

Средствата са необходими за пътуващо шоу (road show), fun trips, международни

конференции, информационни кампании в рамките на страната и публикации в престижни международни икономически издания.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция “Политики и анализи”, дирекция “Инструменти за икономически растеж”, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – Междинно звено по приоритетно направление 1 „Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации“ и приоритетно направление 2 „Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми“ на Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научноизследователска и иновационна екосистема“ на ПНИИДИТ, Министерство на електронното управление – Междинно звено по Приоритет 2 „Цифрова трансформация на публичния сектор“ на ПНИИДИТ.

Отговорност за изпълнението на програмата

Директорът на дирекция “Политики и анализи”, директорът на дирекция “Инструменти за икономически растеж”, главен директор на ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, изпълнителният директор „ИАНМСП“ , Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – Междинно звено по приоритетно направление 1 „Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации“ и приоритетно направление 2 „Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми“ на Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научноизследователска и иновационна екосистема“ на ПНИИДИТ, Министерство на електронното управление – Междинно звено по Приоритет 2 „Цифрова трансформация на публичния сектор“ на ПНИИДИТ.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	7400.01.01 Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	Отчет 2021г.	Отчет 2022г.	Закон 2023г.	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	0.0	8 312,4	12 820,80	124 620,2	98 322,8	98 801,2
	Персонал	0.0	4 158,7	8 708,80	7 601,0	7 823,7	8 644,0
	Издръжка	0.0	4 079,8	3 787,30	116 537,6	89 974,7	89 622,8
	Капиталови разходи	0.0	73,9	324,70	481,6	524,4	534,4
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	0.0	5 484,6	12 820,8	19 757,6	12 160,4	10 260,8
	Персонал	0.0	3 853,3	8 708,8	4 616,0	4 538,7	4 564,0
	Издръжка	0.0	1 557,4	3 787,3	15 141,6	7 621,7	5 696,8
	Капиталови разходи	0.0	73,9	324,7			
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0.0	2 827,8	0	104 862,6	86 162,4	88 540,4
	Персонал	0.0	305,40	0	2 985,0	3 285,0	4 080,0
	Издръжка	0.0	2 522,40	0	101 396,0	82 353,0	83 926,0
	Капиталови разходи (ЦБ)	0.0	0	0	481,6	524,4	534,4
	От тях за: *						
	Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027	0.0	0	0	104 381,0	85 638,0	88 006,0
	Капиталови разходи по Централен бюджет				481,6	524,4	534,4
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	0.0	5 178,0	5 630,0	5 630,0	5 630,0	5 630,0
	1. Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	0.0	5 178,0	5 630,0	5 630,0	5 630,0	5 630,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0.0	0.0	0.0	76 640,0	115 104,0	130 285,0
	1. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027	0.0	0.0	0.0	32 624,0	81 240,0	109 164,0
	2. Механизъм за възстановяване и устойчивост	0.0	0.0	0.0	44 016,0	33 864,0	21 121,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0.0	5 178,0	5 630,0	82 270,0	120 734,0	135 915,0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	0.0	10 662,6	18 450,8	25 387,6	17 790,4	15 890,8
	Общо разходи (I.+II.+III.):	0.0	13 490,4	18 450,8	206 890,2	219 056,8	234 716,2
	Численост на щатния персонал		140	178	74	74	74
	Численост на извънщатния персонал		4	4	4	4	4

Цели на бюджетната програма

Политиката за насърчаване на инвестициите е насочена към привличането и подкрепата на значими инвестиции с висока добавена стойност за постигане на висок и устойчив икономически растеж, подобряване на конкурентоспособността на икономиката и на експортния потенциал, както и за балансираното регионално развитие.

Основни цели на програмата са:

1. Подобряване на инвестиционния образ и рейтинг на страната и популяризиране на условията за инвестиране в България.

2. Повишаване на инвестиционната активност за създаване на нови предприятия или разширение на съществуващи с нови продукти и технологии.

3. Нарастване на инвестициите в страната и подобряване на тяхната отраслова и регионална структура, създаване на нови работни места в производства и услуги с висока добавена стойност.

4. Създаване на нови способности и съвместимост, повишаване сигурността на доставките и оперативната независимост чрез прилагането на индустриално сътрудничество.

5. Ефективно и ефикасно изпълнение на ПКИП и ПВУ и успешно приключване на ОПИК и ОПИМСП с цел повишаване на иновационната дейност, производителността и експортния потенциал на предприятията, осъществяване на зеления и цифровия преход, улесняване достъпа до финансиране за МСП и подобряване на бизнес средата.

6. Подобряване на условията за привличане на индустриални инвестиции в страната чрез изпълнение на инвестиция С3.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)“ от Националния план за възстановяване и устойчивост.

7. Принос към привличането на чуждестранни инвеститори и разрастване и развитие на предприемаческата общност в страната чрез издаване на удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза)

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 7400.01.02 Бюджетна програма “Насърчаване на инвестициите”	Целева стойност			
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2024 г.	Прогноза 2025г.
Брой на инвестиционните проекти получили сертификат за клас инвестиция по ЗНИ	Бр.	31	32	32
Обем на инвестициите по сертифицирани проекти	Млн. лв.	700	750	750
Нови работни места по т.2 (за пряко заети след осъществяването на инвестициите)	Бр.	1500	1500	1500
Насърчени инвестиционни проекти по ЗНИ с финансови мерки	Бр.	18	19	19
Обем на инвестициите по проекти, насърчени по ЗНИ с финансови мерки.	Млн. лв.	342	361	361
Планирани нови работни места в насърчените инвестиционни проекти по ЗНИ с финансовите мерки	Бр.	630	665	665
Обслужени от БАИ инвестиционни проекти (след инвестиционно обслужване)	Бр.	50	50	50
Стартирали инвестиционни проекти, получили обслужване от БАИ	Бр.	60	60	60
Предоставяне на информация на потенциални инвеститори	Бр.	245	245	245
Участие в проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от други институции	Бр.	70	70	70
Брой проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от БАИ	Бр.	15	15	15
Изпълнение на дейности по договори за индустриално сътрудничество	Млн. лв. или бр. изпълнени проекти за ИС	2	2	2
Брой издадени удостоверения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Бр.	50**	50	50
Обем на направените вложения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Млн. лв.	50**	50	50
Оперативна Програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020				
Брой извършени проверки на място	Брой	430	-	-
Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027				
Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства	предприятия	76	1138	196

Брой предприятия, получаващи финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства (ФИ)	предприятия	72	174	235
Частни инвестиции допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства)	евро	15 000 000	229 850 000	40 650 000
Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (ФИ)	евро	27 398 270	69 354 901	104 891 578
Брой подкрепени институции, предоставящи услуги на бизнеса	Бр.	1	1	1
Обучени служители на УО, вкл. регионални звена	Бр.	347	309	300
Обучени бенефициенти/ кандидат бенефициенти	Бр.	400	700	700
Проведени информационни кампании и публични събития	Бр.	10	10	8
Проведени заседания на Комитета за наблюдение	Бр.	2	2	2
Брой извършени проверки на място	Бр.	30	500	90
Брой на зетите лица /на пълно работно време/, чиито заплати се съфинансират по техническата помощ	Бр.	278	278	278
Завършени проекти в подкрепа на технологичната модернизация	Бр.	800	-	-
Завършени проекти за подпомагане на базово цифровизиране на дружествата	Бр.	1300-		-
Завършени проекти в областта на кръговата икономика	Бр.	-	240	-
Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение в изпълнение на схема за безвъзмездна помощ за комбиниране на възобновяеми енергийни източници с местно съхранение по Инвестиция К3.И2 по ПВУ	kW	-	27 048	54 096
ПВУ – Инвестиция С3.И1 AttractInvestBG				
Подкрепени индустриални паркове/зони (предоставени безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони) по НПВУ	Бр.	5	-	-
Сключени договори за финансиране на крайни получатели от МВУ	Бр.	5	-	-
Подписани от операторите на индустриалните паркове/зони на всички договори за изграждане на вътрешна и външна инфраструктура	% (процент)	100	-	-
Приключили инфраструктурни проекти в избраните индустриални паркове/зони — функциониращи индустриални паркове или зони	% (процент)	-	-	100
Създадени работни места на пълно работно време (от частните инвеститори в индустриалните паркове/зони)	Бр.	-	-	200
Издадени удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза)	Бр.	5	5	5

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Остра конкуренция в привличането на стратегически чуждестранни инвестиции и необходимост от широк пакет насърчителни мерки;
- Невъзможност от страна на инвеститорите да изпълнят заложените параметри в инвестиционните проекти, в резултат на недостиг на квалифицирани служители;
- В резултат на кризата предизвикана от войната в Украйна са налице следните трудности, свързани с изпълнението на инвестиционните проекти: забавяне на изпълнението на инвестиционните проекти, в резултат на нарушени вериги на доставки, забавени доставки на специализирано оборудване и суровини и увеличена цена на транспортни и енергийни разходи;
- Недостатъчни средства в бюджета за прилагане на финансовите мерки по ЗНИ;
- Недостатъчна координация, диалог и сътрудничество между централните и териториалните органи на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление, с бизнес средите и академичната общност при разработването и прилагането на мерките за привличане и насърчаване на инвестициите;
- Неизпълнение на поети ангажименти от страна на изпълнителите на договори за индустриално сътрудничество;
- Неизпълнение изискванията на нормативната уредба от ведомствата - възложители на поръчки в областта на сигурността и отбраната свързани с договори за индустриално сътрудничество;
- Липса на достатъчно качествени проектни предложения по процедурите;
- Липса на достатъчен интерес от страна на предприятията;
- Липса на достатъчен финансов ресурс, с който бенефициентите да осигурят съфинансирането по одобрените проектни предложения;
- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори;
- Липса на съдействие и ефективно сътрудничество между институциите, както и с организациите на бизнеса;
- Обжалване на процедурите по ЗОП;
- Твърде голям брой проектни предложения и прилагане на нови правила и механизми за изпълнение.

Информация за наличността и качеството на данните

- Сертифицираните проекти и мерките за насърчаване са публично оповестени на сайта на МИР и БАИ;
- Тримесечни отчети на БАИ за изпълнението на инвестиционните проекти, като част от Годишния доклад за инвестициите на БАИ по чл. 11б, т. 5 от ЗНИ;
- Изпълнението и отчитането на проектите се базират на информация, предоставена от страна на бенефициентите в хода на осъществяването на проектите.

Търговските дружества с над 50% държавно участие, правата на държавата в капитала на които се упражняват от министъра на иновациите и растежа са „Българска банка за развитие“ ЕАД, „София Тех Парк“ АД и „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД .

В средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. и първи етап от бюджетната процедура за 2024 г., СТП предвиждат в прогнозните данни възможни увеличения в оперативните разходи за Суперкомпютъра за периода 2024-2026 г., както следва:

№ по ред	Наименование	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
1	Финансиране на оперативните разходи за Суперкомпютър	3 812	3 812	2 541	
2	Увеличение на оперативните разходи за Суперкомпютър породени от икономическата обстановка	1 011	1 011	674	
3	Финансиране на разходите за надграждане на Суперкомпютър	4 072			
4	Финансиране на оперативните разходи за Суперкомпютър за надградената инфраструктура	86	86	86	86
	Общо увеличение	8 981	4 909	3 302	86

Първоначалните прогнози за оперативните разходи за Суперкомпютъра са направени през 2019 г. като към настоящия момента са налице значителни промени в макроикономическата обстановка в страната. Промените в бюджета за оперативните разходи посочен в т.2 се изразяват в следното:

- Значително повишаване на цената на електроенергията. В първоначалния бюджет разходите за електроенергия са изчислени на база прогнозната мощност, която ще консумира суперкомпютъра при цена от 0,18 лева/КвТч. В настоящия бюджет разходите за

електроенергия са прогнозирани на цена 0,30 лева/КвТч, без ДДС;

➤ Интернет свързаност (GEANT) и резервна + автономна система. При първоначалните предвиждания през 2019 г. е предвидена свързаност единствено чрез мрежата GEANT. След стартиране работата на Суперкомпютъра се установява, че тази свързаност не е достатъчно стабилна с оглед осигуряване нормалната и непрекъсната работа на Суперкомпютъра. Това налага осигуряването на допълнителна свързаност и в резултата на това и повишаване на разходите по това перо;

➤ Разходи за персонал. Предвидено е сравнително незначително повишаване на разходите за персонал. Промяната е продиктувана поради обективно настъпили обстоятелства по повишаване на заплатите в ИТ сектора поради недостиг на кадри и инфлационните процеси в страната, които оказват влияние върху цените на труда;

➤ Разходи за консумативи и поддръжка в раздел Поддръжка на ОВиК и други системи. След стартиране работата на Суперкомпютъра се установява необходимостта от осигуряване на консумативи, които следва да бъдат подменяни на регулярна база. Това се дължи на спецификата на изчислителната машина, която работи в непрекъснат режим на работа;

➤ Охрана. Предвидено е завишаване на разходите по това перо поради увеличаване на минималната работна заплата, което поради спецификата на тази услуга, влияе и върху крайната цена на услугата по охрана;

➤ Сървиз чардж. Повишаването на разходите за персонал, горива, консумативи и материали, които оказват непосредствено влияние върху стойността на услугите, включени в таксата за сървиз чардж, оказва влияние и върху прогнозираните през 2019 г. разходи по това перо;

➤ Административни разходи. Обезпечаване нормалната работа на Суперкомпютъра, освен обезпечаване разходите за персонал, обуславя и необходимостта от свързаните с това административни разходи;

➤ Информационна сигурност, дооборудване. След стартиране работата на Суперкомпютъра се установява необходимостта от осигуряване на допълнителна информационна сигурност, вкл. срещу кибер атаки, което да осигури защита на данните, които се обработват от изчислителната машина по договори с публични и частни съконтрагенти.

Ръководството на ФМФИБ идентифицира риск от недостиг на ресурс, за да посрещне плащане по дългосрочно задължение без да застраши съществено ликвидната

позиция на ФМФИБ, поради което обследва възможностите за ползване на външно финансиране за целите на покриване на задълженията на ФМФИБ ЕАД по сключен договор за изграждане, внедряване и поддръжка на система за управление на бизнес процесите на Дружеството (Системата). Съгласно условията на договора, предстоящо плащане по изпълнението на този договор в размер на 65% от стойността му (817 хил. лв.) ще бъде извършено след приемане на Системата от Възложителя и въвеждането ѝ в експлоатация, и след отразяване на всички недостатъци, установени в Констативен протокол и подписване на окончателен Приемо-предавателен протокол за доставка, интегриране и въвеждане в експлоатация на Системата.

По отношение „Прогноза за намерение за поемане на задължения чрез договори за финансов лизинг и други форми на дълг за периода 2024-2026 г. “ ФМФИБ не възнамеряват да поемат дълг чрез договор за финансов лизинг и други форми на дълг през 2024 г.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. Разработване и провеждане на проактивна политика за привличане и насърчаване на инвестициите.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

1.1. Инвестиционен маркетинг за привличане на инвестиции чрез:

- Организиране и участие в бизнес и инвестиционни форуми, информационни кампании и др.;
- Събития и медийни кампании за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;
- Активна Е-маркетингова (интерактивен или електронен маркетинг) дейност за популяризиране на възможностите за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;
- Печатни информационни материали за увеличаване на интереса от страна на чуждестранни и местни инвеститори за установяване на бизнес и за разширяване на съществуваща дейност;
- Промоционални материали за подобряване на координацията в работата с ръководителите на Службите за търговско-икономически връзки и ангажирането им за привличане на инвестиции;
- Изготвяне и разпространение на информационно-аналитични издания и материали (печатни и електронни), съдържащи обща икономическа и секторна информация

за България, представяне на бизнес средата и др., външни анализи и оценки на инвестиционния климат;

- Поддържане на страница в интернет с актуална информация за инвеститорите;
- Подобряване на инвестиционния климат чрез развитие на нормативната уредба и институционалната рамка в областта на инвестициите (Закон за насърчаване на инвестициите и на Правилника за неговото прилагане), подготовка на проекти на становища по други нормативни актове и документи свързани с инвестиционната дейност.

1.2. Координиране и участие в дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на ЗНИ и Правилника за неговото прилагане като:

- Анализ и оценка на инвестиционни проекти за издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. за подготовката на материали за решения от Министерския съвет за приоритетните инвестиционни проекти;
- Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности;
- Обработване на заявления във връзка с установяване на обстоятелства по Закона за чужденците в Р България относно придобиване на разрешение за постоянно пребиваване в Р България чрез инвестиции;
- Издаване на заповед за преотстъпване на данък по реда на Закона за корпоративно подоходно облагане (след възстановяване на процедурата).

1.3 Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с инвестициите.

След приемане на „Преглед на инвестиционната политика на Република България“, по който работи екип на ОИСР, съвместно с дирекция „Насърчителни мерки и проекти“ и специално създадена Междуведомствена работна група, България се присъедини към Декларацията за Международните инвестиции и мултинационалните компании и повиши статута си от „гост“ на „асоцииран член“ на Комитета по инвестиции към ОИСР и предстои изпълнението на предвидени в тази връзка задължения. Изпълнението на тези дейности е заложено в Националната пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г. За осигуряване на тяхното изпълнение е необходим следния бюджет:

Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate);

Глобален форум за международни инвестиции (OECD Global Forum on International Investment).

Прогноза за разходи във връзка с ОИСР:

За 2024 г.

Участие в работни органи и форуми на ОИСР:

- Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate)

- Разходи за членски внос участие като „асоцииран член“ (associate) - (подлежи на индексация) - 9 000 евро или 17 602.47 лв.;

- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 26 000 лв.;

- Изпълнение на дейности, произтичащи от участието в Инвестиционния комитет - технически прегледи, свързани с политиката, в областта на инвестициите, работни срещи, семинари, др. - 49 000 лв.

За 2025 г.

Участие в работни органи и форуми на ОИСР:

- Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate)

- Разходи за членски внос участие като „асоцииран член“ (associate) - (подлежи на индексация) - 9 000 евро или 17 602.47 лв.

- Разходи за изпълнение на дейности, произтичащи от участието в Инвестиционния комитет - технически прегледи, свързани с политиката, в областта на инвестициите, работни срещи, семинари, др. - 49 000 лв.

- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 26 000 лв.;

За 2026 г.

Участие в работни органи и форуми на ОИСР:

- Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate)

- Разходи за членски внос участие като „асоцииран член“ (associate) - (подлежи на индексация) - 9 000 евро или 17 602,47 лв.
- Разходи за изпълнение на дейности, произтичащи от участието в Инвестиционния комитет - технически прегледи, свързани с политиката, в областта на инвестициите, работни срещи, семинари, др.49 000 лв.
- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 26 000 лв.;

1.4 Сертифициране и насърчаване на инвестиционни проекти - координиране на дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) и Правилника за неговото прилагане, като:

- Издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. подготовка на материали за решения от Министерския съвет за приоритетните инвестиционни проекти;
- Прилагане на финансовите и други мерки за насърчаване на инвестициите, вкл. подготовка на актове за внасяне в Министерския съвет.
- Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности;

1.5. Съдействие за постоянно пребиваване на чуждестранни граждани във връзка с изпълнение на инвестиционни проекти.

Обработване на заявления във връзка с установяване на обстоятелства по Закона за чужденците в Р България и Закона за българското гражданство относно придобиване на разрешение за пребиваване в Р България и гражданство за особени заслуги.

1.6. Индустиално сътрудничество

- Изготвяне на анализи и предложения с оглед компетентността на министъра на иновациите и растежа при участие в дейностите за подкрепа на проекти за инвестиционни разходи в областта на сигурността и отбраната, както и, съвместно с другите заинтересовани ведомства, при участие в цялостния процес по подготовката и сключването на споразумения

за индустриално сътрудничество в областта на сигурността и отбраната като част от мерките за осъществяване на защита на идентифицирания съществен (основен) национален интерес;

➤ Участие в цялостния процес, заедно с другите заинтересовани ведомства, по изпълнението на споразумения за индустриално сътрудничество в областта на сигурността и отбраната.

2. Ефективно насърчаване на инвеститорите посредством прилагане на финансовите мерки, съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане (разходи по администрирани параграфи на програмата); Изпълнение на Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“) от Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Мерки съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане:

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

➤ Подготовка и внасяне на предложения в Министерския съвет за отпускане на средства за предоставяне на насърчителни мерки по ЗНИ и одобряване на проектите на споразумения/меморандуми и договори с Решения и Постановления на МС;

➤ Контрол по изпълнението на споразумения/меморандуми и договори за прилагането на финансовите мерки, съгласно разпоредбите на ЗНИ, ППЗНИ и РМС.

Мерки, финансирани по Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“):

Предвиденият финансов ресурс от МВУ (безвъзмездна финансова помощ) по програмата е на стойност 216,5 млн. лв. за периода 2023-2026 г. за развитието на индустриалните зони и паркове в България.

Подобряване на условията за привличане на индустриални инвестиции в страната, чрез предоставяне на безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони за:

➤ Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на довеждаща техническа инфраструктура до индустриалния парк или зона;

➤ Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на вътрешната техническа инфраструктура, в границите на индустриалния парк или зона;

- Изграждане на научноизследователска (иновативна) инфраструктура за осъществяване на научно-изследователска и развойна дейност;
- Изграждане на екологична вътрешна инфраструктура.

Изготвянето на средносрочната прогноза се базира на сключеното Оперативно споразумение между МИР и МФ СПОР-28/23.03.2023 г. и на следните допускания:

Финансовият ресурс по настоящата процедура (безвъзмездна финансова помощ) е в размер на 216,5 млн. лв.

От него 4,000,000 лева се предвижда да се използват за целите на мониторинг и контрол от МИР за организацията, управлението и изпълнението на дейностите по програмата. Предвидените разходи за персонал на стойност общо 2 455 000 лева включват:

- Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови правоотношения;
- Други възнаграждения и плащания за персонала по граждански договори, при необходимост;
- Осигурителни вноски за сметка на работодателя за държавно обществено осигуряване, здравноосигурителни вноски, допълнително задължително осигуряване.

Индикативното разпределение на финансовия ресурс по години е както следва:

2024 – 910 000 лв.

2025 – 930 000 лв.

2026 – 365 000 лв.

За 2024 г. са планирани и до 45 000 лв. за материални активи.

Предвижда се и обявяване на обществена поръчка по ЗОП за избор на фирма за осъществяване на проверки на място във връзка с изпълнението на дейностите на избраните крайни получатели по инвестицията, на стойност до 1,500,000 лв. Разходът е предвиден за 2025 и 2026 г., както следва:

2025 – 1 000 000 лв.

2026 – 500 000 лв.

Безвъзмездната финансова помощ, насочена към крайните получатели, е в размер на 212,500,000 лева. Индикативното разпределение по години е следното:

2024 г. – 70 000 000 лв.

2025 г. – 90 000 000 лв.

2026 г. – 52 500 000 лв.

3. Във връзка с изпълнението функциите на МИР като национално ведомство за преговорите в рамките на законодателния процес по приемането на Директива на Европейския парламент и Съвета относно надлежната проверка за корпоративната устойчивост и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (междуинституционално досие 2022/0051) е необходимо да бъдат осигурени бюджетни средства за покриване на разходите за участие на представители на МИР на експертно ниво в работни срещи и заседания на органите на ЕС.

4. МИР е водещо ведомство по изпълнение на реформата реформа C8.R5 „Електрическа мобилност“ от компонент № 8 „Транспортна свързаност“ на НПВУ. В тази връзка МИР има отговорността да изготви Закон за насърчаване на електрическата мобилност, като ключов етап 178 от НПВУ, както и предварителна оценка на въздействието на горепосочения законодателен акт.

Заложените цели са:

- Цел 179 от НПВУ – нови публични електрически зарядни станции (целева стойност 4 000 бр.) – 2024 г.
- Цел 180 от НПВУ – нови публични електрически зарядни станции (целева стойност 10 000 бр.) – 2026 г.
- Цел 181 от НПВУ – зони с ниски емисии (целева стойност 3 бр.) – 2025 г.
- Цел 182 от НПВУ – регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии (целева стойност 15 000 бр.) – 2024 г. и
- Цел 183 от НПВУ – регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии (целева стойност 30 000 бр.) – 2026 г.

5. Управление, изпълнение, мониторинг и оценка на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 и Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост и приключване на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

- Изменение и отчитане на програмите;
- Обявява процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- Организира подбора на бенефициентите с БФП;

- Управление, контрол, мониторинг и отчетност на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ;
- Финансово управление и плащания по договорите за безвъзмездна помощ;
- Управление, контрол и мониторинг на споразуменията за прилагане на финансови инструменти.

5.1. Мерки, финансирани по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020

1. Подкрепа за иновации в предприятията за разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация (процедури за предоставяне на БФП).

- Дялови и квазидялови инвестиции, осигуряващи начален капитал, капитал за стартиращи предприятия и предприятия в ранна фаза на развитие;
- Дялови и квазидялови инвестиции за подпомагане на предприятия с висок потенциал за растеж.

2. Подкрепа за МСП за осигуряване на оборотен капитал, инвестиционна подкрепа и поддържане на ликвидност с цел преодоляване на икономическите последици от епидемичното разпространение на COVID-19.

- Подкрепа с дългови инструменти за МСП с цел да запазят икономическата си активност по време на избухването на COVID-19 и в последващия период.

3. Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU).

Инвестиции в МСП за енергийно ефективни технологии (втори транш от 2022 г.)

4. „Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка прилагана от Министерството на туризма”.

Покриване на основните нужди и оказване на подкрепа на лицата, на които е предоставена временна закрила в България чрез реализиране на мярка от страна на МТ.

Понастоящем се извършват процедури по управление на посочените договори, които са в различна фаза на изпълнение, като отчитането им се очаква да приключи през 2024 г.

5.2. Мерки, финансирани по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

1. Подкрепа за иновации и растеж

- Процедури за БФП за повишаване на иновационната и инвестиционна активност на предприятията;
- Дялови и дългови инструменти за рисково финансиране в подкрепа на иновациите в предприятията;
- Подкрепа за МСП за разработване и въвеждане на технологии от Индустрия 4.0, вкл. киберсигурност и поверителност на данните (дялови и дългови инструменти, вкл. комбинация с грант);
- Подкрепа за производствени инвестиции в предприятията съгласно регионалния потенциал за развитие, развитие на предприемаческата екосистема, насърчаване на интернационализацията и привличане на чуждестранни инвестиции (подкрепа чрез БФП, ФИ, предоставяне на комплексни услуги за МСП);

2. Подкрепа за преход към кръгова икономика

- Подкрепа за МСП и големи предприятия за изпълнение на мерки за енергийна ефективност, въвеждане и сертифициране на системи за енергиен мениджмънт и системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението (дългов финансов инструмент с грант);
- Институционална подкрепа за осигуряване на интегриран подход за прилагане на мерки за енергийна ефективност;
- Подкрепа за МСП за изпълнение на дейности в областта на кръговата икономика (БФП за мерките, които са свързани с иновации и дългов финансов инструмент за останалите);

Общ бюджет на средствата по ПК ИП от ЕФРР – 1 228 150 000 евро.

На 03.10.2022 г. ПК ИП беше официално одобрена от страна на ЕК. Изготвена и одобрена е Индикативна годишна работна програма по ПК ИП за 2023 г. с общ размер на средствата, възлизащ на над 637,2 млн. лв. Предстои стартиране на първите процедури за предоставяне на БФП.

В процес на изпълнение са две процедури, включени в ИГРП на ПК ИП за 2023 г., както следва:

- BG16RFPR001-3.001 „Осигуряване на техническа помощ за успешното изпълнение на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г., със срок на изпълнение до 31.12.2029 г. и бюджет 89 344 452,00 лв.

- BG16RFPR001-1.002 „Реализация на мерки за интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)“, със срок на изпълнение до м. август 2025 г. и бюджет 9 993 101,37 лв.

На 17 февруари 2023 г. беше сключено споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти, чрез който се дава мандат на Фонда да управлява финансови инструменти по програмата в размер на 1 262 732 093 лв. До края на 2023 г. се очаква стартиране процедурите за подбор на финансови посредници по два инструмента – дялов инструмент „Фонд „Предприемачество“ и дългов инструмент за енергийна и ресурсна ефективност „Кръгова икономика“.

5.3. Мерки, финансирани по Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост

1. Фонд 1 Растеж и иновации

Гаранционен инструмент за растеж – в началото на 2023 г. е ратифицирано Споразумението за принос към InvestEU. Предстои подбор на финансовите посредници от страна на ЕИФ. Инструментът е в процес на изпълнение.

Дялови инструменти за растеж (Growth & Impact Pillar) – в началото на 2023 г. е ратифицирано Финансовото споразумение с ЕИФ. Поканата за заявяване на интерес е процес на съгласуване с МФ относно приложимите правила на държавни помощи. Предстои подбор на финансовите посредници от страна на ЕИФ. Инструментът е в процес на изпълнение.

Процедура за предоставяне на БФП BG-RRP-3.004 „Технологична модернизация“ - обявена през 2022 г. През първата половина на 2023 г. са сключени 952 договори за БФП. Договорите ще се изпълняват до края на 2024 г.

Процедура за предоставяне на БФП BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“ – обявена през 2022 г. Към средата на 2023 г. са сключени 1502 договори за БФП. Договорите ще се изпълняват до края на 2024 г.

Дялови инструменти за иновации (Innovation Pillar) – в началото на 2023 г. е ратифицирано Финансовото споразумение с ЕИФ. Поканата за заявяване на интерес е процес на съгласуване с МФ относно приложимите правила на държавни помощи. Предстои подбор на финансовите посредници от страна на ЕИФ. Инструментът е в процес на изпълнение.

2. Фонд 2 Зелен преход и кръгова икономика

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията” – обявена през февруари 2022. До края на 2023 г. предстои сключване на договорите за БФП. Договорите ще се изпълняват до края на 2025 г.

Гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия (Climate Action Portfolio Guarantee) в началото на 2023 г. е ратифицирано Споразумението за принос към InvestEU. Инструментът е в процес на изпълнение.

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията” е обявена на 27.07.2023 г. и престои оценка на проектни предложения и сключване на договорите в началото на 2024 г. Договорите ще се изпълняват до края на 2025 г..

3. Фонд 3 Инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация

Дялови инструменти за инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация. Поканата за заявяване на интерес е в процес на съгласуване с МФ относно приложимите правила на държавни помощи. Предстои подбор на финансовите посредници от страна на ЕИФ. Инструментът е в процес на изпълнение.

Изпълнението на капиталовите финансови инструменти по ПИТ е възложено на ЕИФ с подписване на Споразумение за финансиране в края на 2022 г., в сила от 17.02.2023 г. след неговата ратификация. Изпълнението на дълговите финансови инструменти е възложено на ЕИФ посредством сключено Споразумение за финансов принос между Република България и Европейския съюз по отношение на Раздел "Държава членка" по програма InvestEU, в сила от 13.01.2023 г. след ратификация от Народното събрание.

Организационни структури, участващи в програмата

ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност”; Дирекция "Насърчителни мерки и проекти" и Българска агенция за инвестиции, Дирекция „Инструменти за икономически растеж“.

Отговорност за изпълнението на програмата

ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност”, директорът на дирекция

"Насърчителни мерки и проекти", изпълнителният директор на Българска агенция за инвестиции, директорът на дирекция „Инструменти за икономически растеж“.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	7400.01.02 Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	Отчет 2021	Отчет 2022	Закон 2023 г.	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:		20 541,2	22 153,2	50 175,8	30 395,6	35 887,6
	Персонал		14 970,1	12 532,4	16 072,5	17 149,5	22 884,5
	Издръжка		5 291,3	9 618,8	34 101,3	13 244,1	13 001,1
	Капиталови разходи		279,8	2,0	2,0	2,0	2,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:		6 007,2	11 420,0	6 900,8	13 707,6	13 732,6
	Персонал		2 320,1	4 167,4	6 288,5	6 515,5	6 540,5
	Издръжка		3 407,3	7 250,6	612,3	7 192,1	7 192,1
	Капиталови разходи		279,8	2,0			
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС		14 534,0	10 733,2	43 275,0	16 688,0	22 155,0
	Персонал		12 650,0	8 365,0	9 784,0	10 634,0	16 344,0
	Издръжка		1 884,0	2 368,2	33 489,0	6 052,0	5 809,0
	Капиталови разходи (ЦБ)		0	0	2,0	2,0	2,0
	От тях за: *						
	ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020		12 651,0		25 700,0	0	0
	REAСТ-EU				4 500,0		
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027			5 206,0	12 198,0	14 906,0	21 388,0
	Механизъм за възстановяване и устойчивост			2 579,0	0	0	0
	Инвестиция С3.П1 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ			580,0	875,0	1 780,0	765,0
	ЮП Иновации и конкурентоспособност Дог. № BG16RFOP002-2.006-0002/17.01.2017г. „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация		1 883	2 368,2			
	Капиталови разходи по Централен бюджет				2,0	2,0	2,0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	0.0	2 793,9	9 000,0	22 299,7	22 299,7	9 000,0
	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия		2 793,9	9 000,0	22 299,7	22 299,7	22 299,7
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**		559 449,0	492 624,0	655 626,0	588 175,0	603 528,0
	ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020		523 267,0	61 733,0	2 700,0	0	0

РЕАСТ-EU		36 182,0	88 670,0	0	0	0	
Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027			86 451,0	192 699,0	280 279,0	416 959,0	
Механизъм за възстановяване и устойчивост			195 770,0	390 227,0	237 896,0	174 069,0	
Инвестиция С3.П „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ			60 000,0	70 000,0	70 000,0	12 500,0	
Общо администрирани разходи (II.+III.):		562 242,9	501 624,0	677 925,7	610 474,7	612 528,0	
Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	0.0	8 801,1	20 420,0	29 200,5	36 007,3	22 732,6	
Общо разходи (I.+II.+III.):	0.0	582 784,1	523 777,2	728 101,5	640 870,3	648 415,6	
Численост на щатния персонал		248	300	341	341	341	
Численост на извънщатния персонал		34	34	34	34	34	

7400.02.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “Администрация”

Изпълнението на дейностите по бюджетната програма подпомага министъра на иновациите и растежа и специализираната администрация в изпълнение на целите и задачите на Министерството на иновациите и растежа, осигурява функционирането на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в министерството.

В бюджетната програма министерството планира дейностите и разходите за тях по предоставяне на услуги, насочени вътре към организацията и имащи важно значение за изпълнението на основните бюджетни програми и предоставянето на продуктите/услугите по тях към външни за министерството бенефициенти.

Дейностите по бюджетната програма са насочени към създаване на условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на иновациите и растежа. Услугите, които се предоставят по бюджетната програма имат за цел подпомагане ефективното осъществяване на дейностите на служителите на министерството при предоставянето на продукти/услуги в необходимото количество, качество и срок.

Цели на програмата:

1. Ефективна организация на работа на администрацията в Министерството на иновациите и растежа;

2. Ефективна организация на работа в областта на административното, правното обслужване и човешките ресурси;

3. Наблюдение, оценка и подпомагане функционирането на системите за финансово управление и контрол в Министерството на иновациите и растежа;

4. Осигуряване на независимост и обективност на дейността по вътрешен одит;

5. Повишаване професионалната квалификация на администрацията;

6. Ефективна организация на финансово-счетоводната дейност и бюджетирането;

Организационни структури, участващи в програмата

Дейностите по програма „Администрация” се осъществяват от следните дирекции:

- Дирекция "Връзки с обществеността и протокол"
- Дирекция "Финанси и управление на собствеността"
- Дирекция "Правна"
- Дирекция "Административно и информационно обслужване"
- Звена пряко подчинени на министър
 - Дирекция "Вътрешен одит"
 - Инспекторат
 - Служител по сигурността на информацията

Отговорност за изпълнението на програмата

- Главният секретар на Министерството на иновациите и растежа.
- Директорите на дирекции на общата администрация и ръководители на звена,

пряко подчинени на министъра на иновациите и растежа.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

1. Липса на административен капацитет;
2. Невъзможност за повишаване на квалификацията и осигуряване на обучение на човешките ресурси;
3. Липса на политика по задържане и мотивиране на кадрите;
4. Недостатъчен бюджет;
5. Промяна в нормативната уредба;
6. Форсмажорни обстоятелства.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	7400.02.00 Бюджетна програма "Администрация"	Отчет 2021	Отчет 2022	Закон 2023 г.	Закон 2024 г.	Прогноза 2025 г.	Прогноза 2026 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	0	0	0	3 735,6	3 739,8	3 758,8
	Персонал	0	0	0	3 161,8	3 061,9	3 080,9
	Издръжка	0	0	0	573,8	677,9	677,9
	Капиталови разходи	0	0	0	0,0	0,0	0,0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	0	0	0	3 735,6	3 739,8	3 758,8
	Персонал				3 161,8	3 061,9	3 080,9
	Издръжка				573,8	677,9	677,9
	Капиталови разходи				0	0	0
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0	0	0	0
	Персонал						
	Издръжка						
	Капиталови разходи						
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	0	0	0	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0	0	0	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	0	0	0	3 735,6	3 739,8	3 758,8
	Общо разходи (I.+II.+III.):	0	0	0	3 735,6	3 739,8	3 758,8
	Численост на шатния персонал				66	66	66
	Численост на извъншатния персонал						